

PREZYDENT MIASTA OŚWIĘCIM
32-600 Oświęcim, ul. Zaborska 2
tel. 33 842 91 00, fax 33842 91 99

Oświęcim, dnia 11 marca 2024 r.

Znak sprawy:
GA.411.2.2022.II

Przewodniczący
Rady Miasta Oświęcim
w miejscu

Zgodnie z planem pracy Rady Miasta Oświęcim – przekazuję sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Oświęcim na lata 2022-2023.

Janusz Chwierut

Janusz Chwierut

Radca

12.11/2024

K. H. H.

Prezydent Miasta
Janusz Chwierut

Otrzymują:

1. Adresat-epuap
2. a/aGA

SPRAWY 11.03.2024
INNAZWIŚKO GAZ, UOCPH
Potwierdzenie 11.03.2024
K. H. H.

PREZYDENT MIASTA OŚWIĘCIM

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA OŚWIĘCIM**

LATA 2022 - 2023

Opracowanie:

Wydział Architektury i Urbanistyki

Oświęcim, marzec 2024r.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Oświęcim na lata 2020-2023 został uchwalony Uchwałą Rady Miasta Oświęcim Nr XIV/249/19 z dnia 27 listopada 2019r.

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2023r. poz. 40 ze zm.) gminy w zakresie zadań własnych realizują sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (art 7 ust 1 pkt 9). Obowiązek sporządzenia Gminnego Programu nad Zabytkami nakłada na gminę ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U z 2022r. poz. 840 ze zm.). Zgodnie z art 87 w/w ustawy prezydent miasta sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami.

Gminny Program jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania w gminie (planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego itp.). Nie stanowi aktu prawa miejscowego, lecz jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Program opieki nad zabytkami stanowi podwalinę współpracy między samorządem gminy, właścicielami zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Współpraca ta rozwijana w kolejnych latach powinna przynieść lokalnej społeczności wymierne korzyści – zachowanie naszego dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. Program dotyczy zatem sfery działań pro rozwojowych, która ma na celu poprawę funkcjonowania materialnego dziedzictwa kulturowego, decydującego w znacznym stopniu o walorach i zasobach miasta.

W myśl art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami: z realizacji programów prezydent miasta sporządza co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia radzie miasta.

Do dnia 31 grudnia 2023r. na terenie miasta Oświęcim - rejestrem zabytków objęte były następujące zabytki nieruchome:

Lp	Obiekt zabytkowy	Adres	Nr. rejestru	Własność
1.	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.	ul. Dąbrowskiego 5	LAK.11-Bi-6-Kr/33 z dnia 26.10.1933 r. [A-1201/M]	wyznaniowa
2.	Zamek wraz z wieżą obronną oraz teren wzgórza zamkowego.	ul. Zamkowa 1	A-279/78 z dnia 27.02.1978 r. [A-956/M]	GMO komunalna
3.	Cmentarz Rzymsko – Katolicki parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny powstały około połowy XIX wieku wraz z murem ogrodzeniowym z pierwszej połowy XX wieku, bramą, kaplicą i domem przedpogrzebowym oraz nagrobkami powstałymi w drugiej połowie XIX w i pierwszej połowie XX w w granicach muru cmentarnego. Ochronie podlega również istniejący starodrzew.	ul. Dąbrowskiego	L.dz. KL.IV-5340/61/86 A-465 z dnia 05.12.1986 r. [A-960/M]	wyznaniowa
4.	Układ urbanistyczny Oświęcimia z XIV/XV wieku.		A-483/87 z dnia 11.02.1987 r. [A-958/M]	wyznaniowa/ komunalna/ prywatna/ Skarb Państwa
5.	Kościół Matki Bożej Bolesnej wraz z	pl. Kościuszki 8	A-543/87	wyznaniowa

	Domem Zakonnym ss. Serafitek, terenami otaczającymi, w tym z ogrodem.		z dnia 22.12.1987 r. [A-961/M]	
6.	Zespół Klasztorny Salezjanów (d. Dominikanów) wraz ze strefą ochronną w skład którego wchodzi kościół pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych, kaplica św. Jacka, klasztor, drzewostan.	ul. Jagiello 8	A-644/89 z dnia 04.09.1989 r. [A-963/M]	wyznaniowa
7.	Budynek murowany, dawny Ratusz pochodzący z 2 ćw. XIX w – Dom Ślebarskich.	Rynek Główny 14	A-645/89 z dnia 06.09.1989 r. [A-964/M]	Skarb Państwa
8.	Budynek – kamienica mieszczańska wraz z oficyną mieszkalną z XIX-XX w.	Rynek Główny 8	A-665/91 z dnia 19.06.1991 r. [A-965/M]	prywatna
9.	Bocznica kolejowa i rampa rozładownicza na terenie Dworca Towarowego Zachodniego.	rejon ul. St. Leszczyńskiej	A-672/91 z dnia 06.07.1991 r. [A-957/M]	Skarb Państwa
10.	Kaplica - mauzoleum wzniesiona końcem XVIII wieku wraz z parkiem krajobrazowym i ogrodem założonym w końcu wieku XVIII i początku wieku XIX stanowiące część założenia dworsko- parkowego w Dworach k/Oświęcimia	ul. Zwycięstwa	A-607/94 z dnia 16.10.1994 r. [A-822/M]	GMO komunalna
11.	Cmentarz wyznania żydowskiego powstały na przełomie XIX i XX wieku wraz z ogrodzeniem i bramą, nagrobkami, grobowcami oraz zielenią.	ul. Dąbrowskiego	A-618/94 z dnia 18.10.1994 r. [A-962/M]	wyznaniowa
12.	Były Nazistowski Niemiecki Obóz Koncentracyjny i Zagłady Auschwitz-Birkenau wraz z historycznymi ogrodzeniami, zabudowaniami i urządzeniami, które znajdują się na terenie Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau. Są to: komora gazowa i krematorium I, Ściana Straceń, baraki murowane i drewniane, bloki więźniarskie, ogrodzenia, wieżyczki wartownicze.		A-714/95 z dnia 02.08.1995 r. [A-959/M]	Skarb Państwa
13.	Budynek dawnej synagogi wzniesiony w 1900 r przy placu ks. J. Skarbka.	pl. J. Skarbka 3	A-725/97 z dnia 04.08.1997 r. [A-966/M]	wyznaniowa

14.	Budynek SS Küche położony przy ul. Kolbego 2 w Oświęcimiu	ul. Kolbego 2	A-116/M z dnia 17.10.2007 r. [A-116/M]	Skarb Państwa
15.	Historyczny zespół budynków d. Zakładów Zbożowo Młynarskich i Zakładów Tytoniowych	ul. Kolbego, prof. J. Szajny i Legionów	A-173/M z dnia 12.01.2009 r. [A-173/M]	Skarb Państwa/ prywatna
16.	Bocznica kolejowa „Baraki” wraz z jej odgałęzieniem – bocznica kolejową „Do Monopoli”	przy ul. Leszczyńskiej	A-700/M z dnia 08.06.2009 r. [A-700/M]	Skarb Państwa/ prywatna/ komunalna
17.	XVI i XVIII wieczne relikty piwnic dawnego ratusza, fragmenty bruku miejskiego oraz korytarz schronu przeciwlotniczego, usytuowane pod płytą Rynku w Oświęcimiu	Płyta Rynku Głównego	A—1536/M z dnia 07.02.2020r. [A-1536/M]	GMO

W Gminie Miasto Oświęcim prowadzona jest Gminna Ewidencja Zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy, objętych Wojewódzką Ewidencją Zabytków. Ewidencja gminna zawiera **190** kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu miasta. Ewidencja obejmuje zarówno niewpisane do rejestru zabytków dzieła architektury i budownictwa, obiekty techniki oraz miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, jak i obiekty wpisane do rejestru zabytków. Ewidencją zostały objęte zabytki architektury i budownictwa: zespoły i obiekty o istotnych, lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych oraz zabytki archeologiczne. W założeniu ewidencja ma być dokumentem otwartym, w miarę potrzeb aktualizowanym. Do ewidencji gminnej dołączone są karty adresowe obiektów wpisanych do rejestru zabytków jak również historycznych zespołów budowlanych, układów zieleni zabytkowej i krajobrazu kulturowego. Karty sporządzone są w formie wydruków z wklejoną dokumentacją fotograficzną.

W dniu 24 stycznia 2012r. Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie pismem znak: OZKr.5133.1.2012DW potwierdził, że wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków jest zgodny z wojewódzką ewidencją zabytków i może stanowić podstawę do sporządzenia lub aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programu opieki nad zabytkami oraz wydawania decyzji w sprawach ustalania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, kolejowej lub lotniska celu publicznego.

Wpis zabytków nieruchomych do Gminnej Ewidencji Zabytków sam w sobie nie stanowi formy ich ochrony, jednakże – obok zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków i ich otoczenia oraz parków kulturowych – stanowi podstawę do objęcia tych zabytków ochroną w formie zapisu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Główne cele polityki gminnej związanej z ochroną zabytków

W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Oświęcimia wyznaczono następujące cele:

CEL I.	OPIEKA, OCHRONA I REWALORYZACJA ZABYTKÓW MIASTA OŚWIĘCIM
CEL II.	PROMOCJA ZABYTKÓW I WALORÓW PRZESTRZENI KULTUROWEJ MIASTA
CEL III.	EKSPONOWANIE WALORÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Podstawowym celem, który wyznaczono w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Oświęcim na lata 2020-2023 – jest **opieka, ochrona i rewaloryzacja zabytków miasta Oświęcim.**

Układ urbanistyczny Oświęcimia pochodzący z XIV/XV wieku z rynkiem otoczonym secesyjnymi kamienicami z XIX wieku – nie jest w pełni wykorzystany do funkcji jaką powinien pełnić. Na terenie Starego Miasta ma miejsce nawarstwienie się negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno-przestrzennej, jak i społecznej. Równocześnie obszar Starego Miasta i rejonu rzeki Soły posiada największy potencjał dla odwrócenia tej sytuacji.

Głównym celem jest zatem wyprowadzenie centralnej części miasta ze stanu kryzysowego i wyeksponowanie jego walorów historycznych zarówno dla wydłużenia czasu pobytu turystów, ale także dla podniesienia poziomu życia mieszkańców i jakości usług publicznych.

W ramach pierwszego celu wyznaczono następujące kierunki działań:

- Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków,
- Zintegrowanie systemu ochrony zabytków.

W ramach powyższego celu określono następujące kierunki działań i zadania:

Kierunki działań	Zdania zrealizowane
Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	1) prowadzenie w obiektach zabytkowych – należących do miasta - prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych służących wyeliminowaniu przyczyn powstawania zniszczeń oraz polepszeniu ich stanu zachowania, m. in. - Mickiewicza 2 i 4 – trwa remont i przebudowa budynków, - Sienkiewicza 3 i 4 – uzyskano uzgodnienie z Małopolskim Wojewódzki Konserwatorem Zabytków w zakresie remontu ozdobnych drzwi wejściowych do budynków - Pl. Kościuszki 5 – wykonano ekspertyzę stanu technicznego,

	<p>wykonano tymczasowe zabezpieczenie wejścia do budynku, uzgodniono z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego zakres remontu budynku i termin jego realizacji,</p> <p>- ul. Jagielly 22 – wykonano ekspertyzę stanu technicznego, uzgodniono z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego zakres remontu budynku i termin jego realizacji.</p> <p>2) przygotowano dokumentację projektową dla inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - remont nawierzchni płyty rynku, rozbiórka, budowa i remont oświetlenia oraz remont instalacji elektrycznej Rynku Głównego w Oświęcimiu w ramach zadania: „Przebudowa części nawierzchni płyty Rynku Głównego – projekt budowlany”, - rozbiórka chodników, placów, miejsc postojowych, dróg wewnętrznych, sieci oświetlenia terenu, remont altany śmietnikowej, przebudowa zjazdu, budowa chodników i opasek, miejsc postojowych, dróg wewnętrznych, placów manewrowych, sieci oświetlenia terenu, sieci kanalizacji deszczowej, elementów małej architektury w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą: „Zagospodarowania terenu za zapleczem budynków przy ul. Olszewskiego 1-5 i ul. Zawidzkiego 4 – projekt budowlany”, - przebudowa kładki przez rzekę Solę wraz z przebudową sieci infrastruktury w ramach zadania pod nazwą: „Przebudowa kładki przez rzekę Solę w ciągu ul. Cichej”; <p>3) przebudowa pomieszczeń w budynku Muzeum Zamek w Oświęcimiu – w zakresie związanym z dostosowaniem budynku do wymogów ochrony przeciwpożarowej;</p> <p>4) dokonano wydobywania, wykonano dokumentację archeologiczną i konserwatorską, zakonserwowano i zabezpieczono relikty po budynku drewnianej mykwy żydowskiej odkrytej na terenie inwestycji. Obecnie relikw jest przechowywany w stabilnych warunkach. Trwają działania zmierzające do wyeksponowania mykwy w przyszłości.</p>
<p>Podjęmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków</p>	<p>1) udostępniono zwiedzanie tuneli pod wzgórzem zamkowym. Zwiedzanie odbywa się w dwóch wariantach:</p> <ul style="list-style-type: none"> a zwiedzanie zespołowe - w grupach nie przekraczających 10 osób; b zwiedzanie rodzinne - w zespole 2, 3, 4 lub 5-osobowym. <p>W 2022 roku podziemna trasę historyczną zwiedziło: 4008 osób, a w 2023r. – 2546. W 2023 roku tunele przez okres dwóch miesięcy były nieczynne dla zwiedzających ze względu na prace remontowe.</p> <p>2) Muzeum Zamek w Oświęcimiu prowadzi działania w kierunku utrzymania zabytków znalezionych w czasie badań archeologicznych prowadzonych na terenie miasta Oświęcimia. W 2022 roku Muzeum wydało 4 wnioski na przyjęcie zabytków archeologicznych, w 2023r. - 15 wniosków na przyjęcie zabytków archeologicznych.</p> <p>3) Zamek oświęcimski i Ratusz jest oświetlony przez cały rok, ponadto w okresie świątecznym zostaje zainstalowana</p>

	święteczna dekoracja.
Zintegrowanie systemu ochrony zabytków	<p>1) aktualizowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uchwała Nr XLV/733/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 23.02.2022r. - w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oświęcim, - Uchwała Nr XLVII/753/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 30.03.2022r. Dz. Urz z dnia 5.04.2022r. poz. 2320 – w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy ul. Zaborskiej (MSM Budowlanka), - Uchwała Nr XLVIII/763/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 27.04.2022r. Dz. Urz. z dnia 4.05.2022r. poz. 3284 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy Legionów (MDSM), - Uchwała Nr XLVIII/764/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 27.04.2022r. Dz. Urz. z dnia 4.05.2022r. poz. 3285 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy Zaborskiej, dla działek miejskich, - Uchwała Nr L/803/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 22.06.2022r. Dz. Urz. z dnia 30.06.2022r. poz. 4368 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy Wodociągowej, - Uchwała Nr LIV/857/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 28.09.2022r. Dz. Urz. z dnia 4.10.2022r. poz. 6465 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy ul. Foksa i Zachodniej, - Uchwała Nr LX/950/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29.03.2023r. Dz. Urz. z dnia 4.04.2023r. poz. 2396 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy ul. Nadwiślańskiej (SOK), - Uchwała Nr LX/951/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29.03.2023r. Dz. Urz. z dnia 4.04.2023r. poz. 2397 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu dla terenu w rejonie ul. Szpitalnej, Dąbrowskiego, Paderewskiego, - Uchwała Nr LXI/972/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26.04.2023r. Dz. Urz. z dnia 4.05.2023r. poz. 3240 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy ul. Nadwiślańskiej (złóże), - Uchwała Nr LXV/1024/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 30.08.2023r. Dz. Urz. z dnia 1.09.2023r. poz. 5727 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy ul. Krasickiego, Szpitalnej, - Uchwała Nr LXVIII/1059/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 25.10.2023r. Dz. Urz. z dnia 31.10.2023r. poz. 6934 - w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Oświęcimiu przy Al. Tysiąclecia, Olszewskiego i Szustera (Park Pokoju II Etap); <p>2) kontynuowano dofinansowania - z budżetu gminy - prac konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, zgodnie z uchwałą Nr L/935/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26.03.2014r. W 2022r. przyznano dotacje na remont budowlano-konserwatorski przy elewacjach zewnętrznych Sanktuarium Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Oświęcimiu, w szczególności: remont nakryw</p>

	<p>kamiennych skarp elewacji południowej prezbiterium – 40.000,00zł;</p> <p>3) realizacja zadań z zakresu opieki nad zabytkami wynikających ze Strategii Rozwoju Miasta Oświęcim na lata 2021-2030 oraz Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Oświęcim na lata 2015-2025, Oświęcimskiego Programu Rządowego; Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego, Wykazu wieloletnich przedsięwzięć.</p>
--	--

Kolejnym celem, który wyznaczono w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Oświęcim na lata 2020-2023 – jest **promocja zabytków i walorów przestrzeni kulturowej miasta**. U podstaw wyznaczenia takiego celu stało przekonanie o konieczności zmiany wizerunku miasta i organizacji ruchu turystycznego, który skieruje turystów do odnowionego centrum miasta. Wśród osób przyjeżdżających zdecydowaną większość stanowią ludzie młodzi - uczniowie i studenci.

W ramach powyższego celu wyznaczono następujące kierunki działań:

- Promocja zasobów dziedzictwa,
- Zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki oraz działań kulturalnych,
- Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie potrzeby ochrony i opieki nad zabytkami.

A powyższym kierunkom działań przypisano konkretne zadania:

Kierunki działań	Zadania zrealizowane
Promocja zasobów dziedzictwa	<p>1) W 2022 i 2023 zorganizowano cykl otwartych i bezpłatnych dla uczestników wykładów i spotkań promujących historię i dziedzictwo kulturowe Oświęcimia, w tym zabytki miasta. Spotkania odbywały się w ramach działalności edukacyjnej Uniwersytetu Trzeciego Wieku w formie wykładów w OCK, jak również w ODK Zasole w ramach comiesięcznych spotkań działającego tam Klubu Historycznego ODK Zasole. Zaproszeni goście to osoby reprezentujące oświęcimskie muzea, fundacje, historycy, miłośnicy historii i kolekcjonerzy oraz świadkowie historii. W ramach klubu odbywają się wizyty studyjne i spacer historyczne po mieście;</p> <p>2) OCK podjęło działania promujące polichromię Witolda Kaczanowskiego, a także symboliczną koncepcję architektoniczną sali widowiskowej jego autorstwa oraz inne znajdujące się w OCK dzieła sztuki użytkowej, które zasługują na szerszą promocję jako dziedzictwo Oświęcimia na skalę europejską. Staraniem OCK w roku jubileuszowym 2022 zarówno w Radiu Kraków jak i w czasopiśmie White MAD opublikowano informacje dotyczące ww obiektów w OCK;</p> <p>3) Prezydent Miasta Oświęcim przyznał nagrodę honorową Ambasadora Oświęcimia Miasta Pokoju - Reprezentacyjnemu Zespołowi Pieśni i Tańca Miasta Oświęcim „Hajduki” w ramach jubileuszu 55-lecia działalności artystycznej zespołu;</p> <p>4) W latach 2022-23 zorganizowano kolejne edycje</p>

	<p>cyklicznych wydarzeń w OCK promujących ideę Oświęcimia Miasta Pokoju: Międzynarodowy Konkurs Plastyczny „Darujmy Światu Pokój” (wystawy pokonkursowe XI/X 2022 i 2023), Międzynarodowy Festiwal Filmów Nieprofesjonalnych Kochać człowieka – XX edycja w terminie 27-29.01.2022 oraz Ogólnopolskie w OCK oraz Biennale Fotograficzne Kochać człowieka- XII edycja – wystawa pokonkursowa IV/V 2023. W ramach tych wydarzeń promowano pośród uczestników informacje o mieście i jego zabytkach, rozdawano wraz z materiałami promocyjnymi miasta - informatory o zabytkach i atrakcjach miasta.</p> <p>5) Muzeum Zamek w Oświęcimiu prowadziło wykłady promujące dziedzictwo ziemi oświęcimskiej: w 2022r. „Handel i Usługi w Stadt Auschwitz na podstawie ankiet zakładów handlowych oraz usługowych z 1943 r.” – J.Sieranc-Guzdek, B.Daczyńska (2 spotkania); „Niemieckie ciężkie baterie przeciwlotnicze wokół Oświęcimia 1944-45”, J. Wróbel;</p> <p>w 2023r. „Bitwa 1866” – prof. Dariusz Nawrot „Zapożyczenia niemieckie w polszczyźnie” - dr hab. Katarzyna Wyrwas „Układ urbanistyczny miasta w XIX w.” – prof. dr hab. Dariusz Nawrot, dr Aleksander Babiński</p> <p>6) W latach 2022-23 miasto zorganizowało cykl plenerowych wydarzeń kulturalnych na Rynku Głównym w Starym Mieście, w tym m.in. koncerty na Jarmarku Świątecznym na Rynku Gł.– grudzień 2022, Święto Miasta Oświęcim w wersji 1-dniowej na Rynku (04.09.2022 oraz 03.09.2023) oraz koncerty muzyki rozrywkowej i filmowej w wykonaniu Orkiestry Miasta Oświęcim (17.07.2022 – Koncert wraz z hiszpańską orkiestrą ORQUESTA DE CÁMARA DE SIERO z Asturii, 09.07.2023 – samodzielny koncert).</p>
<p>Zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki oraz działań kulturalnych</p>	<p>1) opracowanie i rozpowszechnienie oferty zwiedzania zabytków miasta i udziału w zdarzeniach kulturalnych – działania podejmowane przez Muzeum Zamek w Oświęcimiu:</p> <p>1. Promocja wystaw stałych (zamek, ratusz, tunele, wieża): „Wnętrza mieszkalne z przełomu XIX/XX w.; „Archeologia”, „W Królewskim Mieście Oświęcimiu”, Wieża zamkowa, „W przestrzeniach historii- Dzieje Miasta Oświęcimia”; „Gra o Niepodległą”- interaktywna trasa historyczna; „Legionowe chwile”.</p> <p>2. Organizacja wystaw czasowych.</p> <p>W 2022 roku zostało zorganizowanych 8 wystaw:</p>

- „Pogranicze światów. Ruch emigracyjny w Oświęcimiu na przełomie XIX i XX w.”;
- „Rok Gospodarza w sztuce, relikcie, etnografii”;
- „Dwór Książęcy w Oświęcimiu”;
- „Zanim pójdziem po kolędzie... strój rekwizyt tradycja. plastyka obrzędowa”;
- „Być razem” – RSTK;
- „Autoportret z woalem”- wystawa autorska Irminy Soni;
- „Wielokulturowość Oświęcimia” – RSTK;
- „Dziedzictwo. Spacer po świętochłowickich Lipinach”- RSTK;
- „Patrzę myślę czuję maluję”- RSTK.

W 2023 roku zostało zorganizowanych 10 wystaw:

- **„Wokół katedry”** wystawa rysunku i grafiki prof. Adama Pociechy.
- **„Pryzmat czasu. Wzgórze zamkowe w dziejach miasta Oświęcimia”** Wystawa historyczna o historii wzgórza zamkowego od najstarszych zachowanych śladów osadnictwa aż do współczesności.
- **„Horyzonty”** Wystawa rzeźby i malarstwa Anny Pazdalskiej.
- **„Topografia miasta Oświęcimia za czasów austriackich”** wystawa prezentująca najważniejsze wydarzenia z historii miasta z okresu zaboru austriackiego. **„pokoleniowe pasje”** Wystawa malarstwa, rzeźby, fotografii i biżuterii autorstwa Jolanty Kupiec i Mileny Stachury.
- **„Czar dnia”** wystawa malarstwa Sylwii Prażmowskiej – Kulig oraz Urszuli Wajdzik.
- **„Słowa malowane – sztuka ma moc”.** wystawa twórców RSTK „Grupa na Zamku”
- **„Hokejowa saga Oświęcimia. historia, ból i dziedzictwo”** wystawa fotograficzna towarzysząca premierze serialu pt. „Historia Oświęcimskiego Hokeja”
- **„Ginący świat”** wystawa malarstwa artystki Justyny Harris.
- **„Żyjemy by tworzyć”** wystawa twórców RSTK „Grupa na Zamku”.

2) Muzeum Zamek umieściło tablice dwujęzyczne informujące o historii i dziedzictwie;

3) Muzeum Zamek w Oświęcimiu publikowało materiały promujących zabytki i atrakcje turystyczne przez Muzeum Zamek:

	<p>- TOPOGRAFIA MIASTA OŚWIĘCIMIA ZA CZASÓW AUSTRIACKICH- katalog wystawy;</p> <p>-PAMIĘĆ W POMNIKACH- wydawnictwo poświęcone historii pomników w mieście Oświęcimiu.</p>
Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie potrzeby ochrony i opieki nad zabytkami	<p>1) Muzeum Zamek w celu popularyzacji zabytków miasta wśród mieszkańców miasta i turystów corocznie przygotowuje odpowiednią ofertę kulturalną popularyzacja problematyki dotyczącej zabytków Oświęcimia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promocja wystaw stałych (zamek, ratusz, tunele, wieża): „Wnętrza mieszkalne z przełomu XIX/XX w.; „Archeologia”, „W Królewskim Mieście Oświęcimiu”, Wieża zamkowa, „W przestrzeniach historii- Dzieje Miasta Oświęcimia”; „Gra o Niepodległą”- interaktywna trasa historyczna; „Legionowe chwile”. - Organizacja wystaw czasowych. W 2022 roku zostało zorganizowanych 8 wystaw czasowych, a w 2023r. - 10 wystaw. - Projekty Historyczne: <u>w 2022r.</u> Konferencja historyczna „Nidecki – Humanista - Filolog – Oświęcimian”. <u>w 2023r.</u> Projekt historyczny „Topografia miasta Oświęcimia za czasów austriackich” oraz V MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA JAGIELLONOWIE I ICH ŚWIAT „Bogactwo i ubóstwo Jagiellonów”. -Wydarzenia Kulturalne: <u>w 2022r.</u> Wernisaże, finisaże wystaw czasowych, XI JARMARK KASZTELAŃSKI – „Dwór Książęcy w Oświęcimiu. XIV-XV w.” Noc Muzeów, „URODZINY RATUSZA”, Święto Miasta Historycznie – Targowisko Staroci, „Kocham Niepodległość”, Spotkanie autorskie z oświęcimską pisarką Iwoną Mejzą „Oświęcim – Praga. Czas miłości i nadziei” <u>w 2023r.</u> Wernisaże, finisaże wystaw czasowych, AKCJA MARZANNA – pożegnanie zimy, XII JARMARK KASZTELAŃSKI - “PRYZMAT CZASU. Wzgórze zamkowe w dziejach miasta Oświęcimia”, Noc Muzeów, URODZINY NA SPORTOWO – 5 lat Ratusza, Święto Miasta Historycznie – Targowisko Staroci, Kocham Niepodległość. <p>2) organizacja przez Muzeum Zamek w Oświęcimiu konkursów, spotkań, lekcji konferencji o charakterze popularnonaukowym dotyczących dziedzictwa kulturowego i historii Oświęcimia: WARSZTATY EDUKACYJNE w 2022r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferta edukacyjna roczna: BEZ SZKOLNEJ ŁAWY;

- rodzinne Ferie w Zamku i w Ratuszu 2022;
- warsztaty „Rok Gospodarza w sztuce. Wiosna w złotej miniaturze”
- warsztaty „Rok Gospodarza w etnografii. U Maćka w zagrodzie”
- rodzinne Wakacje w Zamku i Ratuszu 2022;
- warsztaty „Kreatywni Historycznie”;
- warsztaty „Dzień Seniora – Iluminacje”;
- warsztaty „Wyprawy w głąb wystawy”;
- warsztaty animacji „Selfie Mikoła”;
- warsztaty świąteczne „Magia Świąt Bożego Narodzenia”.

WARSZTATY EDUKACYJNE w 2023r.

- warsztaty **BEZ SZKOLNEJ ŁAWY** (całoroczna oferta Muzeum) – 37 grup;
- warsztaty „**WYPRAWY W GŁĄB WYSTAWY - Wesoly Macidula**”
- warsztaty **FERIE W MUZEUM: „KOLEDNICY – NOWOROCZNI WĘDROWNICY”, „FERyeah! Oświęcim sportem stoi”**
- warsztaty „**Wiosenne Przebudzenie - Drzewko Emausowe**”
- warsztaty „**Spotkanie z rycerzami**”
- warsztaty **WAKACJE W MUZEUM „Wakacje nad Solą z historią w tle”; ”Skok przez Bałtyk”**
- warsztaty „**WYPRAWY W GŁĄB WYSTAWY - Z Oświęcimia do Wiednia cesarską koleją**”
- warsztaty „**Rycerska Przygoda**”
- warsztaty „**WYPRAWY W GŁĄB WYSTAWY - Topografia miasta Oświęcimia**”
- warsztaty **KREATYWNIE HISTORYCZNIE. Oferta edukacyjna dla dorosłych.**
- rodzinna ścieżka historyczna „**Z Oświęcimia do Wiednia cesarską koleją**”;

Ponadto warsztaty i lekcje towarzyszą wystawom czasowym organizowanym w muzeum oraz różnorodnym imprezom cyklicznym, takim jak Jarmark Kasztelański, Noc Muzeów, Święto Miasta Historycznie czy Targowisko Staroci. Warsztaty oraz lekcje można również połączyć ze zwiedzaniem Muzeum Zamek oraz Ratusza z przewodnikiem.

KONKURSY zrealizowane przez Muzeum Zamek: w 2022r.

konkurs plastyczny: „**Książęce szaty**”.

konkurs historyczny: „**Igrzyska Historyczne**”.

konkurs historyczny: „**Andrzej Patrycy Nidecki**”.

	<p>w 2023r. konkurs plastyczny: „Jak cieśla Franek budował zamek”. konkurs historyczny: „Igrzyska Historyczne”.</p> <p>PROJEKTY HISTORYCZNE: w 2022r. Konferencja historyczna „Nidecki – Humanista - Filolog – Oświęcimian”.</p> <p>w 2023r. Projekt historyczny „Topografia miasta Oświęcimia za czasów austriackich”. V MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA JAGIELLONOWIE I ICH ŚWIAT „Bogactwo i ubóstwo Jagiellonów”.</p>
--	--

Ostatni cel jaki określono w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Oświęcimia to **eksponowanie walorów dziedzictwa kulturowego w przestrzeni publicznej.**

Rejon rzeki Soły obejmuje tereny zielone atrakcyjnie zlokalizowane wzdłuż brzegów rzeki. Stanowi teren zielony częściowo zalesiony. Jego atrakcyjność wynika nie tylko z bliskości wody, ale również bliskości najważniejszych i najpiękniejszych obszarów miasta – Rynku i Zamku. Zlokalizowane tereny wzdłuż rzeki Soły, pomimo znaczącej atrakcyjności i potencjału nie są wystarczająco zagospodarowane dla potrzeb zarówno lokalnej społeczności, jak i odwiedzających miasto turystów. Posiadanie przestrzeni na najwyższym poziomie estetycznym i funkcjonalnym jest zatem kluczową kwestią, stąd powstał projekt „Oświęcimskiej Przestrzeni Spotkań”. Projekt zakłada zagospodarowanie przestrzeni wzdłuż rzeki, Parku Pojednania Narodów.

A powyższym kierunkom działań przypisano konkretne zadania:

Kierunki działań	Zadania zrealizowane
Przystosowanie terenu Starego Miasta do realizacji imprez plenerowych i dostosowaniu terenu do powszechnie obowiązujących standardów realizacji przedsięwzięć plenerowych	1) trwa inwestycja „Zagospodarowanie terenu pomiędzy ul. Berka Joselewicza i ul. Bulwary wraz z budową parkingu podziemnego”. Przedmiotem inwestycji jest budowa garażu dwukondygnacyjnego, czterokondygnacyjnego budynku zaplecza, parterowego budynku usługowego, placu wielofunkcyjnego z elementami małej architektury i zielenią oraz przebudowa układu komunikacyjnego i istniejącej infrastruktury.

Wymienione powyżej działania wskazują, że sukcesywnie wykonywane są zadania zawarte w Gminnym Programie Opieki nad zabytkami miasta Oświęcimia, uchwalonym Uchwałą Rady Miasta Oświęcim Nr XIV/249/19 z dnia 27 listopada 2019r. Każdego roku w budżecie miasta zabezpieczane są środki finansowe na prowadzenie prac zmierzających do odnowy, przebudowy lub zachowania historycznej tkanki miasta, zarówno przez samo miasto jak i inne podmioty w ramach udzielanych dotacji.

